

LXXV.

IL MEDESIMO AL MEDESIMO^(a).

[B, c. 68; P, c. 11; C, c. 221; G, c. 149; Ra, c. 358].

Padova,
17 agosto 1396.

Lesse avidamente
la breve sua lettera
tanto attesa,

e col rileggerla più
volte, la fece lunga;

fu commosso so-
prattutto di trovar-
vi la parola ami-
cizia.

A differenza pe-
rò di quel che fa
l'amico, non ri-
sponderà a ciascun
argomento, che ciò
non è né necessario
né possibile, ma
sceglierà un solo
tema, e su di esso
dirà il pensiero suo
secondo il destro
del momento.

Dunque per ora
toccherà della for-
mazione dell'ora-
tore.

LITTERAS tuas quas proxime dedisti, quo serius ac constitutum erat
nactus sum, eo avidius^(b) perlegi, sive quod maior illis ex mora
cultus ac dignitas inerat, sive quod ita usu eveniat, ut que diu
nobis desiderata sunt maiore quadam voluptate suscipiamus: quam-
quam nichil unquam venire a te queat quod non et pretio sui et
existimatione mea gratissimum habeam. hinc factum est ut, tu
etsi^(c) brevem epistolam conscriperis, ego tamen longam legerim, 10
cum nichil amplius legerem quam quod tu ipse scripsisses. quo
tandem pacto? quod non semel tantum michi perfecta est, sed uno
fere spiritu pluries ab initio ad finem, repetito tenore, relegi. multa
ibi preclara, multa pergravia^(d), multa iocunda; sed ante omnia sanctissimum amicitie nomen erat, cuius ego recordatione ita demulceor 15
ut nichil possem suavius audire. deinde illud miratus sum, quod in
tam brevi epistola tam accurate litterarum mearum singulas partes
attigeris ut ne minimum in responsione pretermissum sit. quod
ego quidem non sum tecum facturus, primum quia de nulla re con-
tendimus, sed inter nos plane de omnibus convenit; deinde ne forte 20
necesse sit nobis longiores epistolas ordiri, quod neque tibi curia
permittit nec in me studia quibus deditus sum patiuntur. verum ita
faciam: ex epistolis tuis aut^(e) unde videbitur rem unam colligam et
in eam quod memoria presens suggesteret quodque promptum in os
venerit dicam. tu quemlibet morem sequere; soli enim michi legem 25
hanc prescripsi. quod igitur in extremo litterarum tuarum est:
« duabus te rebus potissimum impediri ne aut crebro scribas aut fa-
« cile », id me non^(f) movet, quod et curie^(g) frequentem adesse te
oporteat, et quod in hec dicendi studia novus insolitusque veneris. de
priore alias fortassis, de posteriore nunc dico. ac primum quidem, ne 30

(a) BG P. P. V. Ludovicu Buzacharino C P. P. Vergerius s. d. Alovisio Buzacha-
reno P Ad Ludovicum Buza, patavinum Ra P. P. Vergerii Iustinopolitanus ad nobilis-
simum civem patavinum Ludovicum Buzacharenus (b) G accidius (c) BG ut et tu si
CP ut tu etsi (d) GP gravia (e) C ut (f) BG nunc (g) BP curta G curiam